

Riktlinje för stödinsatser till personer med funktionsnedsättning i Östersunds kommun

Beslutad av:	Kommunfullmäktige, 2024-04-25, § 72
Diarienummer:	Dnr KS 00203-2023
Dokumenttyp:	Riktlinje-Politiskt beslutad
Dokument-ID:	RIKPOL – 15482
Version:	1
Kontaktperson:	Agneta Hall, Monika Andersson
Berörd verksamhet:	Barn- och utbildningsförvaltningen, Kommunledningsförvaltningen, Kultur- och fritidsförvaltningen, Samhällsbyggnad, Social- och arbetsmarknadsförvaltningen, Teknisk förvaltning, Vård- och omsorgsförvaltningen
Giltig från:	2025-06-25
Giltig till:	2026-06-25
Antal sidor:	6

1. Inledning

Kommunfullmäktige beslutade den 27 april 2021 att ta fram en bred politisk riktlinje som pekar ut de långsiktiga behoven och möjligheterna för äldreomsorgen och funktionshinderomsorgen i Östersunds kommun.

Kommunfullmäktige godkände planeringsdirektiv för äldreomsorgen den 23 september 2021 och gav i samband med detta ett uppdrag till Vård- och omsorgsnämnden att arbeta fram en riktlinje för funktionshinderområdet med tillhörande bakgrundsrapport. Senare förtydligades att även denna riktlinje skulle fastställas av Kommunfullmäktige.

Den 19 juni 2023 godkände Kommunfullmäktige ett planeringsdirektiv för att ta fram en ”Riktlinje för stödinsatser till personer med funktionsnedsättning i Östersunds kommun”. För att säkerställa en bred politisk förankring utsågs Utvecklingsutskottet till politisk referensgrupp.

Uppdraget har varit att ta fram ett styrdokument som anger den långsiktiga politiska ambitionsnivån och inriktningen för stödinsatser till personer med funktionsnedsättning inom Vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde. Styrdokumentet ska enligt planeringsdirektivet vara brett politiskt förankrat och sträcka sig över flera mandatperioder.

2. Syfte

Syftet med ”Riktlinje för stödinsatser till personer med funktionsnedsättning i Östersunds kommun” är att säkerställa att personer med funktionsnedsättning samt deras anhöriga och andra närstående erbjuds tillgängliga och anpassade stödinsatser av god kvalitet.

Riktlinjen ska genom tydliga ställningstaganden beskriva hur kommunen avser förhålla sig till långsiktiga behov och utmaningar inom området och fungera som en vägledning för Vård- och omsorgsnämndens verksamheter i deras arbete.

3. Avgränsningar

Riktlinjen har sin utgångspunkt i Vård- och omsorgsnämndens ansvarsområden enligt reglementet, men är avgränsad till de delar som berör funktionshinderområdet. Ställningstaganden kopplat till de avsnitt i reglementet som berör äldreomsorgen finns formulerade i ”Riktlinje för äldreomsorg i Östersunds kommun”, som beslutades av Kommunfullmäktige den 7 juni 2022 (se dnr 00346–2021).

4. Ställningstaganden

Utgångspunkt för de ställningstaganden som redovisas under detta avsnitt är de långsiktiga utmaningar som kommunen står inför när det gäller stödinsatser till personer med funktionsnedsättning.

5. Ställningstagande 1

Östersunds kommuns service och stödinsatser till personer med funktionsnedsättning är tillgängliga, anpassade, hälsofrämjande och förebyggande. Målet med stödinsatserna är att öka medborgares självständighet, delaktighet och inflytande.

Östersunds kommun utgår från en helhetssyn med fokus på individuella behov och skapar förutsättningar för att alla medborgare ska kunna leva goda och självständiga liv. De medborgare med funktionsnedsättning som har behov av stöd erbjuds väl anpassade insatser och hög grad av delaktighet och inflytande med respekt för den enskildes integritet. Insatserna är habiliterande/rehabiliterande och tar vara på medborgarens egna resurser.

6. Ställningstagande 2

Östersunds kommun ger en jämlik och jämställd vård och omsorg och arbetar aktivt för att minska ojämlikheter i hälsa mellan olika grupper.

Östersunds kommun erbjuder individanpassade stödinsatser till personer med funktionsnedsättning för att ge förutsättningar till god hälsa och jämlika levnadsvillkor. Stöd och insatser präglas av ett professionellt förhållningssätt och ett gott bemötande på lika villkor för alla medborgare. Kommunen arbetar aktivt för att identifiera skillnader mellan olika grupper och vidtar åtgärder för att motverka ojämlikhet och ojämställdhet för personer med funktionsnedsättning utifrån lagstiftningens diskrimineringsgrunder och socioekonomiska faktorer.

7. Ställningstagande 3

Östersunds kommun arbetar för att minska olika former av psykosocial ohälsa hos personer med funktionsnedsättning som har kommunens insatser.

Psykosocial ohälsa, exempelvis psykisk ohälsa, ofrivillig ensamhet och isolering, risk- och missbruk eller våld i nära relationer är vanligt och extra utmanande för personer med funktionsnedsättning.

Östersunds kommun arbetar aktivt och förebyggande för att identifiera och motverka psykosocial ohälsa hos personer med funktionsnedsättning inom Vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde. Stödinsatser utgår från en helhetssyn med fokus på individuella förutsättningar och behov.

8. Ställningstagande 4

Östersunds kommuns stödinsatser till personer med funktionsnedsättning har en god kvalitet. Verksamheterna arbetar resurseffektivt, evidensbaserat och systematiskt för att utveckla verksamhetens kvalitet.

Östersunds kommuns verksamheter inom funktionshinderområdet arbetar evidensbaserat, bedriver ett fortlöpande systematiskt kvalitetsarbete och identifierar nya arbetsmetoder för att använda befintliga resurser på bästa sätt. Kommunen ansöker om olika stats- och EU-bidrag och deltar i relevanta forskningsprojekt för att vidareutveckla verksamhetens kvalitet.

För att tillvarata medborgarnas intressen och förbättra verksamheternas kvalitet samverkar kommunen aktivt tillsammans med föreningsliv, folkbildning samt brukarorganisationer och föreningar som företräder personer med funktionsnedsättning och/eller deras anhöriga.

9. Ställningstagande 5

Östersunds kommun är innovativ när det gäller nya digitala lösningar och välfärdsteknik. Teknik och lösningar är tillgängliga och utformas i samarbete med de medborgare som vill ha och är i behov av tjänsterna.

En tillgänglig och anpassad välfärdsteknik kan vara en förutsättning för medborgares självständighet och en viktig del i verksamhetens kvalitet. Östersunds kommun och Vård- och omsorgsnämnden arbetar aktivt med att tillgängliggöra och utveckla olika former av digitala lösningar och välfärdsteknik som är anpassade och till nytta för medborgare och/eller medarbetare.

10. Ställningstagande 6

Östersunds kommun uppmärksammar och värdesätter anhöriga till personer med funktionsnedsättning och erbjuder olika former av anhörigstöd. Stödet till anhöriga anpassas utifrån deras behov och förutsättningar.

För att uppmärksamma anhörigas behov så tidigt som möjligt arbetar Östersunds kommun aktivt med att informera anhöriga om möjlighet till olika former av avlastning och stöd.

Östersunds kommun vidareutvecklar olika former av anhörigstöd inom Vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde för att erbjuda ett flexibelt, individanpassat och hälsofrämjande anhörigstöd.

Samarbete mellan kommunens förvaltningar, föreningsliv och folkbildning bidrar till ömsesidigt lärande och ger förutsättningar till tidigt och bättre anpassat stöd.

11. Ställningstagande 7

Östersunds kommun skapar förutsättningar för fler människor att arbeta inom funktionshinderområdet. Kommunen erbjuder attraktiva och hälsofrämjande arbetsplatser med meningsfulla arbetsuppgifter och goda möjligheter till utveckling och utbildning.

Östersunds kommun arbetar för att medarbetare inom funktionshinderområdet ska känna stolthet över sitt arbete, sin samhällsviktiga funktion och vara goda ambassadörer för kommunen. Kommunen vidtar åtgärder som förbättrar arbetsvillkor, arbetsmiljö och skapar trivsel för att vara en attraktiv arbetsgivare. Kommunen erbjuder anställningar som är anpassade efter individuella förutsättningar och kompetens och ger goda förutsättningar för kompetensutveckling. Kommunen är även aktiv och uppsökande när det gäller att rekrytera personal.

12. Ställningstagande 8

Östersunds kommun säkerställer att det finns tillräckliga och anpassade särskilda boendeformer och stödinsatser för att möta behov hos personer med funktionsnedsättning.

Östersunds kommun och Vård- och omsorgsnämnden arbetar strategiskt och långsiktigt för att tillgodose behovet av personal, kompetens och stödinsatser till personer med funktionsnedsättning för att möta olika behov och säkerställa rätt utbud av anpassade insatser.

Östersunds kommun arbetar för att skapa ett inkluderande samhälle - Ett Östersund för alla. Vård- och omsorgsnämnden medverkar i samhällsplaneringen för att säkerställa att behoven hos personer med funktionsnedsättning beaktas.

Östersunds kommun har ett stort behov av lokaler och bostäder till olika verksamheter inom funktionshinderområdet. Lokaler till särskilda boendeformer som LSS- och SoL-bostäder samt lokaler till daglig verksamhet behöver prioriteras under flera mandatperioder.

13. Ställningstagande 9

Östersunds kommuns verksamheter inom funktionshinderområdet har en god beredskap för att kunna hantera olika samhällskriser, exempelvis klimatförändringar, sjukdomsutbrott eller andra extraordinära händelser.

Östersunds kommun bedriver samhällsviktig verksamhet och har ansvar för många medborgares liv. Det behöver därför finnas en beredskap för att samtliga verksamheter inom funktionshinderområdet ska kunna upprätthållas även vid samhällskriser av olika slag.

14. Ställningstagande 10

Östersunds kommun har en god samverkan och ett gott samarbete både inom kommunen och med externa aktörer för att säkerställa att medborgare med funktionsnedsättning får sina individuella behov tillgodosedda.

Medborgare med funktionsnedsättning inom Vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde är en stor grupp, i alla åldrar och med många olika behov. Behovet av stöd kan vara livslångt och det är vanligt att den enskilde har flera behov som tillgodoses av olika aktörer samtidigt.

Östersunds kommun har en helhetssyn på medborgaren och arbetar aktivt för att den enskilde får rätt och anpassat stöd genom samverkan och samarbete inom och utom kommunens organisation.

15. Relaterade dokument

Bakgrundsrapport till ”Riktlinje för stödinsatser till personer med funktionsnedsättning i Östersunds kommun” daterad 2024-02-01.